

Hibrīdneatbilstības – jauns ar UIN apliekamās bāzes elements (2) 3/10/22

Direktore nodokļu konsultāciju nodaļā, PwC
Latvija
Vita Sakne

Projektu vadītāja nodokļu konsultāciju
nodaļā, PwC Latvija
Viktorija Lavrova

Iepriekšējā nedēļā publicētā raksta nobeigums.

Hibrīdneatbilstību normas piemēro darījumiem starp saistītiem ES uzņēmumiem, kā arī gadījumos, kad darījumā ir iesaistīta trešā valsts un vismaz viens no darījuma partneriem ir UIN maksātājs (reverso hibrīdu gadījumā – dalībvalstī izveidots hibrīduuzņēmums) šādos darījumos:

- starp nodokļa maksātāju un ar to saistītu uzņēmumu;
- starp saistītiem uzņēmumiem;
- starp galveno uzņēmumu un pastāvīgo pārstāvniecību (PP);
- starp viena uzņēmuma divām vai vairākām PP;
- nodokļa maksātāja dalība strukturētā pasākumā.

Seku novēršana

Ir paredzēta primārā un sekundārā korekcija. Sekundāro korekciju piemēro gadījumos, kad darījuma otra puse, kas nav ES dalībvalsts un nav ieviesusi hibrīdneatbilstību neutralizēšanas pasākumus, neveic primāro korekciju.

Dubultā atskaitījuma novēršanai ir noteikts – ja abas darījumā iesaistītās valstis ir ES dalībvalstis, tad maksājuma saņēmējam būs jāpalielina apliekamā bāze par attiecīgu summu, kas atskaitīta uz izmaksātāja valsts normatīvo aktu pamata. Pienemot, ka visi iepriekšējā raksta piemērā minētie uzņēmumi ir reģistrēti ES, nomas maksājuma saņēmējs – uzņēmums "C" – veiks korekciju. Ja darījuma partneris atrodas trešajā valstī, tad hibrīdneatbilstība būs jānovērš ES uzņēmumam neatkarīgi no izmaksātāja/saņēmēja statusa.

Lai neutralizētu atskaitījumu bez iekļaušanas, apliekamā bāze būs jāpalielina izmaksātājam, ja darījuma partneri ir ES uzņēmumi. Ja izmaksātājs atrodas trešajā valstī, tad ES uzņēmumam kā maksājuma saņēmējam jānodrošina tā atbilstoša iekļaušana apliekamajā ienākumā. Mūsu iepriekšējā raksta piemērā apliekamais ienākums būtu jākoriģē Latvijas uzņēmumam "A", kurš veica maksājumus neatzītai PP, un ES uzņēmumam "C", kurš maksāja procentus uzņēmumam, kas tos neiekļāva savā apliekamajā bāzē.

Īpašs regulējums paredzēts arī darījumu kēdei, kurā formāli ES uzņēmums nerada hibrīdneatbilstību, ja no kēdes izriet, ka hibrīdneatbilstība rodas trešajā valstī, proti, saņemto un apliekamajā bāzē iekļauto maksājumu trešajā valstī kompensē ar citu šīs kēdes maksājumu, kas rada dubulto atskaitījumu. Tas jānovērš ES nodokļa maksātājam, palielinot apliekamo bāzi par atskaitījumu, kas trešajā valstī izmantots hibrīdneatbilstības kompensēšanai.

Turklāt nodokļa maksātājam ir pienākums palielināt apliekamo bāzi par ārvalstī neatzītas PP ienākumu, un atsevišķs regulējums ir piemērojams hibrīduuzņēmumiem, piemēram, līgumsabiedrībām un trastiem.

Nodokļa maksāšana Latvijā

Hibrīdneatbilstības rezultāts ir viens no nosacīti sadalītās peļņas elementiem, kas jāiekļauj pārskata gada pēdējā taksācijas perioda deklarācijā.

Tomēr, vērtējot katru situāciju (arī mūsu piedāvāto piemēru) ar mērķi konstatēt, vai ir radusies hibrīdneatbilstība, jāanalizē abu darījumā iesaistīto valstu likumvides prasības, jo hibrīdneatbilstības rodas tieši nacionālo tiesību aktu atšķirību dēļ.